

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/156/2017
Identifikačné číslo spisu:	3712204056
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3712204056.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcov 1/ O. R., nar. XX. XX. XXXX, bývajúceho v W., 2/ I. R., nar. XX. X. XXXX, bývajúcej v W., obaja v dovolacom konaní zastúpení splnomocnencom JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r. o., so sídlom v Považskej Bystrici, Šoltésovej 346/1, proti žalovanému A. N., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcemu v W., v dovolacom konaní zastúpenému Advokátskou kanceláriou, JUDr. Ondrej Polák, s. r. o., so sídlom v Považskej Bystrici, Železničná 90/12, o určenie práva prechodu, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3C/41/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21. decembra 2016 sp. zn. 17Co/1050/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom zo 16. júla 2015 č. k. 3C/41/2012-161 uložil žalovanému povinnosť strpieť žalobcom 1/ a 2/ výkon práva zodpovedajúci vecnému bremenu, a to právo prechodu po parcele KNC XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 787 m² zapísané na LV č. XXX k. ú. W. v rozsahu ako je zakreslené na geometrickom pláne č. XC/XX/XXXX-X/XXXX vyhotovenom Ing. M. ako diel 1, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku. V súlade s názorom vysloveným v zrušujúcom uznesení krajského súdu mal za to, že u žalobcov boli splnené zákonné podmienky pre nadobudnutie práva zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúceho v prechode cez vyššie označený pozemok, vydržaním. Výsledkami vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ vykonávali toto právo pešo aj autom nepretržite od roku 1981 až do februára 2012, kedy im žalovaný začal brániť vo výkone tohto práva, a to na základe dohody uzavretej s rodičmi žalobkyne 2/ a žalovaného v roku 1980 resp. 1981. Boli preto dobromyseľní, že im právo, ktoré k cudzej veci vykonávajú, patrí. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného, že sa jednalo iba o tzv. výprosu. „Výprosa“, ktorá bola inštitútom bývalého uhorského práva, bola totiž charakteristická tým, že ju druhá strana mohla kedykoľvek vypovedať, čo v danej veci preukázané nebolo. Pokiaľ ide o rozsah vecného bremena dospel k záveru, že návrh je

dôvodný v rozsahu šírky 3 metre. V konaní bolo preukázané, že pokiaľ prechádzali cez pozemok nákladným autom, bola pre prechod dostačujúca táto šírka. Samotná skutočnosť, že šírka postavenej kovovej brány je 3 a pol metra ešte neznamená, že žalobcovia vydržali právo zodpovedajúce vecnému bremenu v tomto rozsahu. Právne vec posúdil podľa § 151o ods. 1, § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

2. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 21. decembra 2016 sp. zn. 17Co/1050/2015 na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ a žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že uložil žalovanému povinnosť strpieť žalobcom 1/ a 2/ výkon práva zodpovedajúci vecnému bremenu, a to právo prechodu po parcele KNC XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 787 m² zapísané na LV č. XXX k. ú. W. v rozsahu ako je zakreslené na geometrickom pláne č. XC/XX/XXXX-X/XXXX vyhotovenom Ing. M. ako diel 1, 2, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku a rozhodol o náhrade trov celého konania. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že v danej veci boli na strane žalobcov 1/ a 2/ splnené zákonné podmienky pre nadobudnutie práva zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúceho v prechode cez pozemok, v súčasnosti patriaci žalovanému vydržaním. V tejto časti odkázal na závery uvedené v jeho zrušujúcom uznesení, na ktorých nemal dôvod nič meniť. Pokiaľ ide o rozsah vecného bremena uviedol, že žalobcovia 1/ a 2/ vykonávali vecné bremeno tak, že prechádzali cez parcelu KNC č. XXX v celej šírke postavenej kovovej brány, ktorej šírka je 3,5 metra. Rozsudok súdu prvej inštancie preto podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalovaný je povinný strpieť právo prechodu v rozsahu ako je zakreslené na geometrickom pláne, a to nielen ako diel 1, ale aj ako diel 2. Rozhodnutie o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 396 ods. 2, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 C.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný. Uviedol, že dovolanie podáva z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 432 ods. 1 C.s.p. a že dovolanie považuje za prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) C.s.p. Nesúhlasil s názorom krajského súdu, že v konaní bola preukázaná dobrá viera žalobcov 1/ a 2/ pri nadobudnutí práva, a teda, že išlo o oprávnených držiteľov práva. V tejto súvislosti poukazoval na tvrdenie samotných žalobcov, ktorí neuvádzali, že sporné právo vzniklo vzájomnou dohodou, ale opakovane používali formuláciu, že nebohý O. N. dal len súhlas k tomu, aby mali zabezpečenú prístupovú cestu po parcele č. XXX na ich parcelu č. XXX/X. Opakovane tvrdil, že žalobcovia nie sú odkázaní na prechod cez jeho pozemok, keďže majú prístup na ich pozemok z obecnej cesty pri potoku. Bez povšimnutia ostal ich argument, že v čase kedy malo vecné bremeno vzniknúť, O. N. nebol výlučným vlastníkom uvedeného pozemku. Uviedol, že podľa ustálenej súdnej praxe cez cudzí pozemok možno prechádzať aj na základe záväzkového vzťahu. Žalobcovia 1/ a 2/ existenciu takéhoto záväzkového vzťahu nevedeli objektívne doložiť, pričom ich príležitostný prechod cez jeho pozemok dovolil a trpel v rámci rodinných a susedských vzťahov. Podľa dovolateľa sa krajský súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorý v obdobných prípadoch dôsledne dbá o to, aby bola preukázaná dobrá viera držiteľa. Je potrebné preukázať, že došlo k uzavretiu záväzkového vzťahu, ktorého obsahom bolo právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Len takáto skutočnosť môže byť predpokladom, aby súd žalobe vyhovel. Navrhol preto, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu a aj súdu prvej inštancie zrušil, alebo aby zmenil napadnutý rozsudok a žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol.

4. Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že žalovaný v dovolaní neuviedol, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci a teda dovolací dôvod nevymedzil spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C.s.p. Navrhol, aby dovolací súd už z tohto dôvodu jeho dovolanie odmietol. Ak by dovolací súd tento názor nezdíeľal uviedol, že krajský súd správne skúmal pri nadobudnutí práva vecného bremena vydržaním to, či išlo o oprávnenú držbu tohto práva, či oprávnená držba trvala po dobu 10 rokov a či táto držba bola po celú dobu trvania nerušená, pričom všetky tieto predpoklady považoval za preukázané. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že jeho právny predchodca nebol výlučným vlastníkom pozemku uviedol, že v evidencii nehnuteľností na geodézii bol síce zapísaný ako spoluvlastník, v skutočnosti však pozemok vlastnil, čo nakoniec aj bolo ním v tomto smere usporiadané. Poukázal tiež na skutočnosť, že žalovaný v dovolaní neuviedol žiadne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, od ktorého by sa dovolací súd odklonil.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania sa zaoberal jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) rozhodnutia uvádza nasledovné:

7. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

8. V preskúmvanej veci je z obsahu dovolania žalovaného zrejmé, že uplatňuje dovolací dôvod v zmysle § 432 C.s.p. a že prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a c) C.s.p.

9. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.).

11. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

12. Podľa dovolacieho súdu takáto argumentácia v dovolaní žalovaného absentuje. Žalovaný v dovolaní totiž argumentuje predovšetkým tým, že žalobcovia 1/ a 2/ v konaní nepreukázali vznik sporného práva vzájomnou dohodou a že existenciu záväzkového vzťahu ako právneho dôvodu prechodu cez cudzí pozemok, nevedeli objektívne doložiť. Poukazoval pritom na formuláciu samotných žalobcov 1/ a 2/, ktorí opakovane uvádzali, že nebohý O. N. dal len súhlas k tomu, aby mali zabezpečenú prístupovú cestu po parcele č. XXX. na ich pozemok a na to, že žalobcovia 1/ a 2/ nie sú odkázaní na užívanie prechodu cez jeho pozemok. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ namieta nesprávnosť skutkových zistení ako výsledku hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, z ktorého odvolací súd pri svojom rozhodnutí vychádzal.

13. Navyše, nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p., je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne. Len v takomto prípade dovolací súd má totiž možnosť posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), alebo či je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.).

14. Dovolateľ, hoci v dovolaní formálne uviedol, že prípustnosť dovolania uplatňuje podľa § 421 ods. 1 písm. a) a písm. c) C.s.p., neoznačil v ňom konkrétnu právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil nesprávne. Dovolanie podané dovolateľom pre nesprávne právne posúdenie veci preto nezodpovedá požiadavkám z hľadiska vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na vyššie uvedené dôvody, dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. f) C.s.p.

16. Pre úplnosť treba dodať, že v danom prípade na dobromyseľnosti žalobcov 1/ a 2/ nič nemení ani skutočnosť, že O. N. nebol v čase dania súhlasu výlučným vlastníkom parcely č. XXX. Išlo totiž o pozemok, na ktorom má od roku 1954 postavený rodinný dom, a ktorý od tohto obdobia užíval nepretržite výlučne sám so svojou manželkou. Žalobcovia 1/ a 2/ mohli preto dôvodne predpokladať, že vlastníkom tohto pozemku je len O. N., k čomu aj následne v rámci usporiadania majetkových vzťahov medzi ním a jeho dvomi súrodencami v roku 1988 došlo.

17. O trovách dovolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcom 1/ a 2/ úspešným v dovolacom konaní priznal ich plnú náhradu, a to uložením povinnosti žalovanému zaplatiť náhradu týchto trov s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 1 a 2 C. s. p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.